

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

27 април 2023 година*

„Преюдициално запитване — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент (ЕО) № 2201/2003 — Членове 9 и 15 — Запазване на компетентността на съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето след преместването — Понятие „преместване“ — Искане за изменение на решение относно правото на лични отношения с детето — Изчисляване на срока, в който трябва да бъде подадено такова искане — Прехвърляне на делото на съд на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на детето, който е по-подходящ за разглеждането на делото“

По дело C-372/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Люксембург) с акт от 8 юни 2022 г., постъпил в Съда на 9 юни 2022 г., в рамките на производство по дело

СМ

срещу

DN,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: L. S. Rossi (докладчик), председател на състава, J.-C. Bonichot и S. Rodin, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Европейската комисия, от S. Noë и W. Wils, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

* Език на производството: френски.

ПОСТАНОВИ НАСТОЯЩОТО

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 9, параграф 1 и член 15 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между СМ и DN относно правото на лични отношения с непълнолетните им деца.

Регламент № 2201/2003

- 3 Съображения 12, 13 и 33 от Регламент № 2201/2003 имат следното съдържание:
 - „(12) [Правилата] за определяне на компетентността по делата за родителската отговорност, [установени в] настоящ[ия регламент], са [замислени с оглед на висшия] интерес на детето и особено на критерия на близостта. [Следователно,] на първо място[,] [юрисдикциите на] държавата членка [по] обичайното [место]пребиваване на детето [са компетентни], освен в няко[и] случаи на промяна на [место]пребиваването на детето [или] по силата на споразумения между носителите на родителската отговорност.
 - (13) В интерес на детето, настоящият регламент позволява, по силата на изключение и при спазването на определени условия, на съда, който е компетентен, да може да прехвърли делото на съда на друга държава членка, ако този съд е по-подходящ да разгледа делото. Въпреки това, в този случай на втория съд не трябва да му бъде позволено да прехвърли делото на трети съд.
 - [...]
 - (33) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите на Хартата на основните права на Европейския съюз. В частност, той желае да гарантира зачитането на основните права на детето, както са предвидени в член 24 на Хартата за основните права на Европейския съюз“.
- 4 Член 2 от този регламент, озаглавен „Определения“, гласи:
 - „За целите на настоящия регламент:
 - [...]

7) терминът „родителска отговорност“ означава всички права и задължения, отнасящи се до [личността] или имуществото на детето, които са предоставени на физическо или юридическо лице по силата на [съдебно] решение, на закона или по силата на споразумение, [пораждащо правни последици]. Терминът включва правото на упражняване на родителски права и правото на лични отношения с детето;

[...]

9) терминът „право на упражняване на родителски права“ включва правата и задълженията за полагане на грижа за личността на детето, и по-специално [...] правото да се определи мястото на пребиваване на детето;

10) терминът „право на лични отношения“ означава включването по-специално на правото да се води детето на място, различно от неговото или нейното обичайно пребиваване[,] за ограничен период от време;

[...]“.

5 Глава II на посочения регламент, озаглавена „Компетентност“, съдържа в раздел 2, озаглавен „Родителска отговорност“, членове 8—15 от същия регламент.

6 В член 8 от Регламент № 2201/2003, озаглавен „Обща компетентност“, се предвижда следното:

„1. Съдилищата на държава членка са компетентни по делата, свързани с родителската отговорност за детето, ако детето има обичайно местопребиваване в тази държава членка по времето, когато съдът е сезиран.

2. Параграф 1 се прилага при спазването на условията на членове 9, 10 и 12“.

7 Съгласно член 9 от този регламент, озаглавен „Запазване на компетентност по предишното обичайно местопребиваване на детето“:

„1. Когато едно дете се [премества] правомерно от една държава членка в друга и придобива ново обичайно местопребиваване там, съдилищата на държав[ата] членк[а] по предишното обичайно местопребиваване на детето, по силата на [дерогация] от член 8, запазват компетентността си по време на тримесечния период, следващ [премест]ването[, за] изменение на решението [относно] право[то] на лични отношения с детето, издадено [в] тази държава членка преди [премест]ването на детето, когато носителя[т] на правото на лични отношения с детето по силата на решението [относно] правото на лични отношения с детето продължава да живее обичайно [в] държавата членка на предишното [обичайно местопребиваване] на детето.

2. Параграф 1 не се прилага, ако носителят на правото на лични отношения с детето, по смисъла на параграф 1[,] е приел компетентността на съдилищата на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на детето, като е участвал в производството пред тези съдилища, без да е оспорил[...] тяхната компетентност“.

8 Член 15 от посочения регламент, озаглавен „Прехвърляне в съд, който е по-подходящ за разглеждането на делото“, гласи:

„1. По [...] изключение[...] съдилищата на държава членка, които са компетентни по съществото на делото[,] могат, ако смятат, че съдът на друга държава членка, с която детето има особена връзка, е по-подходящ за разглеждането на делото, или на отделна част от него, и когато това е в[ъв висшия] интерес [н]а детето:

- а) да спр[ат] делото или част[та] от него и да покан[ят] страните да внесат искане пред съда на тази друга държава членка в съответствие с параграф 4; или
- б) да изиска[т] от съда на другата държава членка да приеме компетентността в съответствие с параграф 5.

2. Параграф 1 се прилага:

- а) по искане от страна; или
- б) служебно от съда; или
- в) по искане от съда на друга държава членка, с която детето има особена връзка, в съответствие с параграф 3.

Прехвърлянето, направено служебно от съда или по искане на съда на друга държава членка[,] трябва да се приеме поне от едната от страните.

3. Счита се, че детето има особена връзка с държава членка, по смисъла на параграф 1, ако тази държава членка:

- а) [след сезирането на посочената в параграф 1 юрисдикция] се е превърнала в обичайно местопребиваване на детето; или
- б) представлява предходното обичайно местопребиваване на детето; или
- в) представлява мястото, определящо гражданството на детето; или
- г) представлява обичайното местопребиваване на [един от] носител[ите] на родителската отговорност; или
- д) представлява мястото, където се намира имуществото на детето[,] и делото засяга мерките за закрила на детето, свързани с управляването, съхраняването или разпореждането с това имущество.

4. Съдът на държавата членка, който е компетентен да разгледа делото по същество[,] постановява срок, в който съдилищата на тази друга държава членка трябва да бъдат сезирани в съответствие с параграф 1.

Ако съдилищата не са сезирани [в] този [срок], съдът, който е сезиран, продължава да упражнява компетентността си в съответствие с членове 8—14.

5. Съдилищата на тази друга държава членка могат, когато поради особените обстоятелства по делото [висшият] интерес на детето [налага това], да [се обявят за компетентни] в рамките на шест седмици от [датата на своето] сезиране в съответствие с параграф 1, буква а) или б). В този случай съдът, който е [бил] сезиран пръв, се отказва от компетентност. [Ако те не направят това,] съдът, който е сезиран пръв, продължава да упражнява компетентността си в съответствие с членове 8—14.
6. Съдилищата си сътрудничат за целите на настоящия член или пряко, или посредством централните органи, определени в съответствие с член 53“.
- 9 Член 19 от същия регламент, озаглавен „Висящ процес и свързани иски“, предвижда в параграф 2:
- „Когато [искове], отнасящ[и] се до родителската отговорност по отношение на [...] дете [и имащи едни и същи предмет и основание], [са предявени] пред съдилищата на различни държави членки, съдът, пред който искът е предявен по-късно, спира съдебното производство до установяване на компетентността на съда, който първи е сезиран“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 10 СМ и DN са съответно бащата и майката на две ненавършили пълнолетие деца, родени през 2009 г. и 2010 г. Семейството пребивава в област Париж (Франция) до 2015 г., през която се премества в Люксембург.
- 11 С решение от 12 юни 2020 г. съдията по семейните дела към Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Окръжен съд Люксембург) определя, че децата имат законен адрес и обичайно местопребиваване при майката във Франция, с отложено действие, считано от 31 август 2020 г., за да се вземе предвид по-специално интересът на посочените деца да завършат учебната си година в Люксембург. С това решение посочената юрисдикция предоставя на баща им, който все още живее в Люксембург, право на лични отношения с тях и право да ги взема при определени условия, също считано от 31 август 2020 г.
- 12 На 30 август 2020 г. майката и ненавършилите пълнолетие деца действително се преместват във Франция.
- 13 На 14 октомври 2020 г. бащата подава до Tribunal d'arrondissement de Luxembourg искане за изменение на условията за упражняване на правото му на лични отношения с децата и на правото му да ги взема.
- 14 Тъй като майката вече е подала молба с аналогичен предмет до съдията по семейни дела към Tribunal judiciaire de Nanterre (Районен съд Нантер, Франция) шест дни преди подадената молба от бащата до Tribunal d'arrondissement de Luxembourg, последният с решение от 1 декември 2020 г. спира производството на основание член 19, параграф 2 от Регламент № 2201/2003 до произнасянето на френския съд по международната му компетентност.
- 15 С решение от 17 септември 2021 г. Tribunal judiciaire de Nanterre обявява, че не е компетентен да се произнесе по тази молба на майката, главно поради това че съгласно член 9 от Регламент № 2201/2003 бащата, от една страна, е подал молбата си до Tribunal

d'arrondissement de Luxembourg в тримесечния срок от правомерното преместване на ненавършили пълнолетие деца и от друга страна, по никакъв начин не е приел компетентността на френските съдилища.

- 16 С решение от 3 март 2022 г. Cour d'appel de Versailles (Апелативен съд Версай, Франция) отхвърля въззивната жалба, подадена от майката срещу това решение.
- 17 В преюдициалното си запитване Tribunal d'arrondissement de Luxembourg иска да установи, на първо място, дали е компетентен съгласно член 9 от Регламент № 2201/2003. В това отношение тази юрисдикция отбелязва, че макар искането на бащата за промяна на реда и условията за упражняване на правото му на лични отношения с децата и на правото му да ги взема, да е подадено по-малко от три месеца след действителното преместване на ненавършилите пълнолетие деца, то е било направено повече от четири месеца след постановяването на решението от 12 юни 2020 г., с което е взето решението за преместването и което, след като е влязло в сила, се ползва със сила на пресъдено нещо. Следователно, ако тази дата бъде възприета, посочената юрисдикция би трябвало да се откаже от компетентността си да разгледа това искане.
- 18 На второ място, запитващата юрисдикция иска да се установи взаимовръзката между член 9 от Регламент № 2201/2003 и член 15 от него. Макар да счита, че с оглед на обстоятелствата по спора в главното производство две от условията за прилагане на член 15 изглеждат изпълнени, запитващата юрисдикция все пак изразява съмнение относно възможността да се десезира по този спор в полза на френските съдилища, с оглед както на становището на бащата относно предимството на разпоредбите на член 9 спрямо тези на член 15, така и на решение от 4 октомври 2018 г., IQ (C-478/17, EU:C:2018:812).
- 19 При тези обстоятелства Tribunal d'arrondissement de Luxembourg решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Приложим ли е член 9, параграф 1 от Регламент [№ 2201/2003] по отношение на:

- а) искане за промяна на правото на лични отношения по смисъла на член 2, точка 10 от същия регламент, подадено от носителя на това право въз основа на съдебно решение с отложено действие поради съображения, свързани с интересите на децата, което е окончателно, придобило е сила на пресъдено нещо и е постановено в държавата [членка] по предишното обичайно местопребиваване на децата повече от четири месеца преди сезирането по член 9, параграф 1 [от посочения регламент];
- б) при това, като се изключва предвидената в член 8 от този регламент принципна компетентност,

въпреки уточнението в съображение 12 от Регламент [№ 2201/2003], че „[п]равилата] за определяне на компетентността по делата за родителската отговорност, [установени в] настоящ[ия регламент], са [замислени с оглед на висшия] интерес на детето и особено на критерия на близостта. [Следователно,] на първо място[,] [юрисдикциите на] държавата членка [по] обичайното [место]пребиваване на детето [са компетентни], освен в няко[и] случаи на промяна на [место]пребиваването на детето [...]“?

2. При утвърдителен отговор на първия въпрос, съществуващата по този начин компетентност съгласно член 9, параграф 1 от Регламент [№ 2201/2003], която е предвидена „по силата на [дерогация] от член 8“ от този регламент, противопоставя ли се на прилагането на член 15 от същия регламент, предвиден „по [...] изключение“ и „когато това е в[ъв висшия] интерес [н]а детето“?

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 20 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 9, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че тримесечният период, през който по дерогация от член 8, параграф 1 от този регламент съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето запазват компетентността си да разгледат искане за изменение на окончателно решение относно правото на лични отношения с детето, започва да тече от деня, следващ този на действителното преместване на това дете, или от деня, следващ този на съдебното решение, с което е определена датата на промяната на обичайното местопребиваване на детето.
- 21 В самото начало следва да се припомни, че както става ясно от съображение 12 от Регламент № 2201/2003, той е бил създаден, за да се съобрази висшият интерес на детето, и за тази цел в него е предпочетен критерият на близостта. Всъщност законодателят на Европейския съюз е преценил, че съдът, който е географски най-близо до обичайното местопребиваване на детето, е в най-добро положение да прецени какви мерки трябва да се вземат в интерес на детето. Следователно по силата на това съображение, на първо място, компетентни трябва да бъдат именно съдилищата на държавата членка, в която е обичайното местопребиваване на детето, освен в някои случаи на промяна на местопребиваването на детето или на сключено споразумение между носителите на родителската отговорност (решение от 15 февруари 2017 г., W и V, C-499/15, EU:C:2017:118, т. 51 и цитираната съдебна практика).
- 22 Член 8, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 отразява тази цел, като установява общо правило за компетентност в областта на родителската отговорност в полза на съдилищата на държавата членка по обичайното местопребиваване на детето към момента на сезиране на съда. Действително предвид географската си близост тези съдилища обикновено са в най-подходяща позиция да преценят мерките, които трябва да се постановят в интерес на детето (решение от 14 юли 2022 г., СС (Прехвърляне на обичайното местопребиваване на детето в трета държава), C-572/21, EU:C:2022:562, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 23 При все това съгласно член 8, параграф 2 от този регламент правилото за компетентност, установено в параграф 1 от този член, се прилага при спазване по-специално на член 9 от посочения регламент.
- 24 Съгласно член 9, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, когато едно дете се премества правомерно от една държава членка в друга и придобива ново обичайно местопребиваване там, съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето, по силата на дерогация от член 8 от този регламент, запазват компетентността си по време на тримесечния период, следващ преместването, за изменение на решението

относно правото на лични отношения с детето, издадено в тази държава членка преди преместването на детето, когато носителят на правото на лични отношения с детето по силата на това решение продължава да живее обичайно в държавата членка на предишното обичайно местопребиваване на детето.

- 25 Този член 9, параграф 2 уточнява, че запазването на компетентността, предвидена в посочения член 9, параграф 1, не се прилага, ако носителят на правото на лични отношения с детето е приел компетентността на съдилищата на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на детето, като е участвал в производство пред тези съдилища, без да е оспорил тяхната компетентност.
- 26 Така с оглед на текста на член 9 от Регламент № 2201/2003 този член поставя запазването на компетентността на съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето в областта на правото на лични отношения в зависимост от спазването на пет кумулативни условия.
- 27 Първото условие изисква съответното дете да се е преместило „правомерно“ и да е придобило ново обичайно местопребиваване в държавата членка, на чиято територия се е преместило. Съгласно второто условие преди преместването на детето съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на това дете трябва да са постановили решение относно правото на лични отношения с него. Третото условие изисква носителят на правото на лични отношения с детето да продължава да пребивава обичайно в държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на същото дете. Съгласно четвъртото условие съдилищата на последната държава членка трябва да са били сезирани в тримесечния период, „следващ преместването“ на съответното дете, с искане за промяна на първото решение относно правото на лични отношения с детето, което са постановили преди това преместване. Съгласно петото и последно условие носителят на правото на лични отношения не трябва да е приел компетентността на съдилищата на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на това дете.
- 28 От мотивите на преюдициалното запитване е видно, че запитващата юрисдикция има съмнения единствено относно тълкуването на израза „следващ преместването“ по смисъла на член 9, параграф 1 от Регламент № 2201/2003. Тя иска да се установи дали предвиденият в тази разпоредба тримесечен период започва да тече от деня, следващ датата на действителното преместване на съответните деца, тоест в случая от 30 август 2020 г., или от деня, следващ датата на съдебното решение, с което се определя с отложено действие датата на промяната на обичайното местопребиваване на тези деца, тоест в случая от 12 юни 2020 г.
- 29 От ясния текст на този член 9, параграф 1 обаче следва, че законодателят на Съюза е искал да ограничи компетентността на съдилищата по предишното обичайно местопребиваване на детето на основание на посочения член до период от три месеца след физическото преместване на това дете от една държава членка в друга държава членка, за да установи там новото си обичайно местопребиваване. Нито една от разпоредбите на същия член 9, параграф 1, нито по-общо на Регламент № 2201/2003 не позволява да се приеме, че този тримесечен срок би могъл да започне от събитие, предхождащо действителното преместване на съответното дете, каквото е съдебното решение, с което евентуално с отложено действие се определя датата на промяната на обичайното местопребиваване на това дете.

- 30 Следователно посоченото от запитващата юрисдикция обстоятелство, че съдебното решение, с което първоначално е определено правото на лични отношения, е станало окончателно към датата на искането за изменение на това решение, е ирелевантно за целите на прилагането на правилото за компетентност, установено в член 9, параграф 1 от Регламент № 2201/2003.
- 31 Всъщност такова искане за изменение се обосновава с промяната в обстоятелствата, свързани с преместването на съответното дете и с преместването на обичайното му местопребиваване в друга държава членка, независимо от това на коя дата е прието съдебното решение, с което първоначално се определят правото на лични отношения с детето и условията за упражняването му.
- 32 Следователно национална юрисдикция не може да противопостави на носителя на правото на лични отношения „силата на пресъдено нещо“, която евентуално има решението, с което първоначално се определят правото на лични отношения с детето и условията за упражняването му, за да обяви за недопустимо подаденото от последния искане за изменение на това право на лични отношения, тъй като в противен случай би бил лишен от полезно действие тримесечният период, посочен в член 9, параграф 1 от Регламент № 2201/2003, през който съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето запазват компетентността си, по дерогация от член 8 от този регламент, да се произнесат по такова искане.
- 33 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че член 9, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че тримесечният период, през който по дерогация от член 8, параграф 1 от този регламент съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето запазват компетентността си да разгледат искане за изменение на окончателно решение относно правото на лични отношения с детето, започва да тече от деня, следващ този на действителното преместване на това дете в държавата членка по новото му обичайно местопребиваване.

По втория въпрос

- 34 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че съдът на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето, който е компетентен да се произнесе по същество на основание член 9 от този регламент, може да упражни предвидената в член 15 от посочения регламент възможност за прехвърляне на делото в полза на съда на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на това дете.
- 35 Член 15, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 предвижда възможността по изключение съд на държава членка, който е компетентен по съществото на дело, да прехвърли това дело или отделна част от него на съд на друга държава членка, с която детето има особена връзка, ако последният е по-подходящ за разглеждането на делото и когато това е във висшия интерес на детето.
- 36 В параграфи 2—6 от посочения член 15 се уточняват условията и редът, по които може да се прави такова прехвърляне.

- 37 В това отношение е важно да се отбележи, че съгласно посочения член 15, параграф 4, ако страните не сезират съдилищата на другата държава членка в срока, предоставен им за тази цел от съда на държавата членка, който е компетентен по съществото на делото, този съд „продължава да упражнява компетентността си в съответствие с членове 8—14“ от Регламент № 2201/2003. Посоченият съд също така продължава да упражнява компетентността си съгласно тези членове 8—14, в случай че, както е предвидено в член 15, параграф 5 от този регламент, съдилищата на другата държава членка не са се обявили за компетентни в срок от шест седмици от датата, на която са били сезирани.
- 38 По този начин самият законодател на Съюза е предвидил, че посочената в член 15, параграф 1 от този регламент възможност за прехвърляне може да бъде упражнена от съд на държава членка, чиято компетентност се основава на член 9 от същия регламент.
- 39 Следва също да се отбележи, че нито една разпоредба на Регламент № 2201/2003 не позволява да се приеме, че упражняването на тази възможност за прехвърляне в полза на съд на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на детето по принцип е изключено.
- 40 В това отношение следва да се подчертае, че както по същество следва от точка 33 от решение от 4 октомври 2018 г., IQ (C-478/17, EU:C:2018:812), член 15, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 позволява на съда на държава членка, който е компетентен да разгледа по същество дело за родителската отговорност, да прехвърли своята компетентност по цялото или по специфична част от делото, с което е сезиран, към съд, който по принцип не е компетентен да се произнесе по съществото на делото, но който в конкретния случай трябва да се счита за „по-подходящ“ за разглеждането на това дело.
- 41 В случая обаче, както правилно отбелязва Европейската комисия, за разлика от делото, по което е постановено това решение, в което и двете сезирани съдилища на двете разглеждани държави членки са били компетентни да разгледат делото по същество на основание съответно член 8, параграф 1 и член 12 от Регламент № 2201/2003, което е накарало Съда да изключи възможността за прилагане между тези съдилища на въведената с член 15 от този регламент възможност за прехвърляне на делото, в настоящото дело е установено, че *tribunal judiciaire de Nanterre* е обявил, че не е компетентен да разгледа молбата на майката на въпросните ненавършили пълнолетие деца, по-специално поради това че бащата на последните е подал молба за изменение на правото му на лични отношения с децата и на правото му да ги взема, пред запитващата юрисдикция в рамките на тримесечния срок, следващ правомерното преместване на тези деца, предвиден в член 9, параграф 1 от посочения регламент.
- 42 Освен това от материалите по делото, с които Съдът разполага, не следва, че възможността запитващата юрисдикция да използва правомощието си за прехвърляне, предвидено в член 15 от Регламент № 2201/2003, би могла да се окаже в противоречие с прилагането на други разпоредби от този регламент. По-специално, не изглежда, че френските съдилища са компетентни да разгледат искане за изменение на правото на лични отношения и на реда и условията за упражняването му по силата на членове 10—14 от посочения регламент.
- 43 Следва обаче да се припомни, че националната юрисдикция, която възнамерява да упражни това правомощие за прехвърляне, трябва да се увери, най-напред, че детето има „особена връзка“ с друга държава членка, след това, че съдът на тази държава членка е „по-подходящ“ за разглеждането на делото, и накрая, че прехвърлянето „е във висшия

интерес на детето“, при спазване на тълкуването на тези три условия, дадено от Съда в точки 49—61 от решение от 27 октомври 2016 г., D. (C-428/15, EU:C:2016:819), както и в точки 31—34 и 37—42 от определение от 10 юли 2019 г., EP (Родителска отговорност и по-подходящ съд) (C-530/18, EU:C:2019:583).

- 44 С оглед на изложените по-горе съображения на втория въпрос следва да се отговори, че Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че съдът на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето, който е компетентен да се произнесе по същество на основание член 9 от този регламент, може да упражни предвидената в член 15 от посочения регламент възможност за прехвърляне в полза на съда на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на това дете, ако са изпълнени условията, предвидени в посочения член 15.

По съдебните разноски

- 45 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

- 1) Член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000,

трябва да се тълкува в смисъл, че

тримесечният период, през който по дерогация от член 8, параграф 1 от Регламент № 2201/2003 съдилищата на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето запазват компетентността си да разгледат искане за изменение на окончателно решение относно правото на лични отношения с детето, започва да тече от деня, следващ този на действителното преместване на това дете в държавата членка по новото му обичайно местопребиваване.

- 2) Регламент № 2201/2003

трябва да се тълкува в смисъл, че

съдът на държавата членка по предишното обичайно местопребиваване на детето, който е компетентен да се произнесе по същество на основание член 9 от този регламент, може да упражни предвидената в член 15 от посочения регламент възможност за прехвърляне в полза на съда на държавата членка по новото обичайно местопребиваване на това дете, ако са изпълнени условията, предвидени в посочения член 15.

Подписи